

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Zakaj so liberalni Mladoslavenci odpadli?

Poslednjič smo razložili, kako so liberalni Slovenci pri nas staro složnost in ednost razdri. Povedali smo, kako so odstopili od federalistične stranke, ter potegnoli med naše nasprotnike — nemške ustavake. Razložili smo tudi, kako so naši liberalci, posnemajè druge liberalce, začeli našo narodno duhovenstvo grditi, naše stare mnogozaslužne zagovornike pa n. p. Hermana, Bleiweisa itd. napadati. Po pravici se tukaj prašamo, zakaj? Kateri so bili oni močni (?) uzroki, da je brat zapustil brata in se z nasprotnikom pobratil zoper rojaka?

Nekateri pravijo, da so to storili iz golega sovraštva do sv. katoliške Cerkve, katerej so federalisti voljni pustiti samostojnost in krščansko izrejo otrok. Ali tega ne verjemo, poprek in brez izjemka. Le nekateri izmed njih so pravi puntarski paglavci zoper največjo dobrotnico narodov, zoper sv. Cerkvo. Še l. 1870 podpisali so: Radej, Srnec, Vošnjak, Dominkuš, Lenček, volilni oklic do Slovencev, kder pravijo: „možje iz naroda, vprašajte svoje srce! Ali hočete izrežati svoje otroke brez vere? Ali hočete, da bodo pozabili, da so Kristjani?“ Ako tedaj naši liberalci zdaj s hudobnimi besedami vero skrunijo in Slovincem kalijo dušni mir, budivši jim verske dvome, storijo to večjidel le iz grde sebičnosti. Zdajno udrihanje na sv. Cerkvo jim je le sekira, orodje, ali boben, s katerim hočejo Slovence slepiti in glušiti, da nebi pred časom zapazili, kam pes s taco sega. Uzrok jihovemu odpadu se nahaja neki drugod.

Vemo za ljudi, ki trdijo, da so liberalni Slovenci odpadli: iz nezadovoljnosti s staro federalistično stranko, češ da Herman, Bleiweis in njuna stranka Slovincem nič ni na boljše pomagala. Tudi ta uzrok ni na vse strani resničen. Kajti temu niso Herman in Bleiweis in njuni prijatelji krivi, ampak liberalci izmed Slovencev, Čehov in

Poljakov, ki so složnost federalistične stranke razdrali in nemškim ustavakom vodo na mlin napejljivali. Ko bi vsi ti vselej složno postopali, tedaj bi že davno pri nas bolje bilo. Sicer liberalni Slovenci sami tožijo, da nam je od nemško-prusaških ustavakov toliko dobrega pričakovati, kakor golobu od jastreba, jagnetu od volka. Vošnjak sam je v dunajskem rajhsratu djral rekoč: „mi od blagoslovov ustave nismo dozdej več pridobili, nego večje davke in večja bremena za vojsko.“ Ali čudno, zakaj pa so tedaj odpadli od nas, zakaj so postali ustavoverci? Dobro vedó, da v tem rajhsratu ne opravimo ničesar in nikoli, ker so si Nemci že za naprej odmerili 3krat več poslancev, kakor bi jim v primeri do Slavjanov šlo — in vendar so potegnoli med nam nasprotné ustavake! Zakaj?

Ker drugega pravega uzroka ne najdemo, moramo reči, da so to storili iz gole gospodstvaželnosti. Prvaki hočejo biti. Na prvih stolih bi radi sedeli. V ta namen so začeli Tomana, Bleiweisa, Hermana, Kosto . . . is stolov pometati, kamor je vrle može hvaležnost Slovencev posadila. Vse drugo, na primer žvekanje liberalnih praznih besed, grdenje mešnikov in sv. Cerkve, trobenje v ustavaški rog, to jim je le pomoček in orodje do zaželenega prvaštva. In ta uzrok našega razpora utegne biti edino pravi. Kajti le ta nam pojasnuje vse; on nam da ključ do pravega spoznanja naših domačih preprirov. Ta nam pojasni, zakaj so l. 1868 že začeli blagega Tomana napadati, upljiv Novic in Bleiweisa rušiti. Hoteli so biti prvaki. Vsi Slovenci bi naj plesali, kakor bi jim Vošnjak in Zarnik piskala. Da ta namen dosežejo, jim je vsako sredstvo prav. Hlepenje po prvaštvu je Mladoslavence tako zmotilo, da še niso čutili sramote, s pomočjo nemškutarjev v dunajski rajhsrat laziti in vlesti. Nehotè so zašli med rogovileže zoper sv. Cerkvo in med nemške ustavake. Slovenski svet se je čudil, da so taki poprejšni federalisti in zagovorniki cer-

kvene samostalnosti skoraj v eni noči postali: ustavoverci in cerkveni rogovileži. — Toda napuh človeka zaslepi.

Da se v svojem mnenji o mladoslovenskih liberalcih nikakor ne motimo, to nam priča ravno izišla knjižura: Slovenci in državni zbor. Zvečinom najdemo v njej tiste govorne otrobe, katere so Vošnjak, Razlag, Pfeifer in Nabergoj v dunajskem rajhsratu vezali — Slovenci pa skoro popolnem pozabili. Predgovor z uvodom in konec, pa so natlečeni hinavskega natolcevanja, čudovito nespametnih predsodkov, pomot in laži. Ova knjižica nam razodeva vso ničvrednost liberalne slovenske stranke. Kajti tako nepoštenega orodja se posluži le človek, ki ima ničvredne namene in nakane. Krinka: vse za: narod, svobodo in omiko, krije le grdo pohlepnost po prvaštvu. Sodite bralci sami!

V predgovoru beremo: „napredna slovenska stranka je naslednica tistih blagih mož, ki so že pred 30 leti začeli na to delati, da binaš narod postal duševno izobražen“. To pa ni resnično. Kajti pred 30 leti je začel blagi Bleiweis svoje Novice izdajati in nepozabljivi Slomšek „Blaže in Nežica“ pisati in „Drobtince“ nabirati. Ali še živi Bleiweis ostro graja in zamuje mladoslovensko rogovilenje. In rajni Slomšek bi težko kedaj pisal: Sl. Naroda in Tednika priznaval kot svoje naslednike. Je tedaj le širokoustno bahanje, če se Vošnjak in jegova svojta sama Slovencem proglašuje kot naslednico Bleiweisa, Slomškega, Tomana

Na strani 3. nas boče pisatelj podučiti ali prav za prav nalegati: zakaj so Mladoslovenci odpadli in razpor napravili. Pravi zato, ker so l. 1870 papeža proglasila nezmotnega in vsled tega tudi pri Slovencih porodili novo politično, tako imenovano klerikalno stranko. Lažljivost onih besed kaže 2 resnična dogodka. Prvič: ostali smo Slovenci složni in edini še više leta dni po oklicu papeževe nezmotnosti. Kajti l. 1871 smo pri volitvah za deželni zbor složno in v dobri zastopnosti postavili svoje kandidate in razun v Mariboru povsod zmagali. Izvoljeni so bili še z geslom: vse za vero, dom in cesarja: Vošnjak, Dominkuš, Srnc zraven Adamoviča in Hermana. Drugič Mladoslovenci so že davno pred oklicem papeževe nezmotnosti na svoj političen odpad mislili in delali. Le na den še si niso upali. Leta 1861 so prvič z liberalnim Naprejem poskusili. Pozneje l. 1868 pobirali so za Narod denarjev tudi pri mešnikih. Vošnjaku je nek duhoven rekel; da se boji, da nebi Narod proti duhovnom začel pisati. Toda Vošnjak je vse tajil in trdil: „o to se ne bode nikdar zgodilo, tega nihče ne namerjava“. Toda drugod je pravil: „zdaj še nam je farjev in jihovih denarjev potreba, poznej bomo pa nad nje šli“. Tako je Vošnjak

govoril in postopal že l. 1868.*) Tedaj ni res, da bi papeževa nezmotnost razpor zakrivila. Novo proglašena verska resnica daja našim liberalcem le zaželeno priliko in sredstvo, da grdo bo svojega odpada pri Slovencih nekoliko pokrijejo.

Goropadno je to: kar beremo na str. 3: „papež je sklical l. 1869 višje duhovnike v Rim k cerkvenemu zboru in ta zbor je po napeljevanji in pritiskanji Jezuvitov sklenil novo versko načelo, da je papež nezmoten, da morajo vsi katoličani njemu slepo ubogati v vsem, kar on (papež) zaukaže, če prav v posvetnih rečeh, vere se ne dotikajočih.“

Ne moremo reči, česar je tukaj več, ali nemumnosti in nevednosti ali pa hudobije. Le to postavimo, da Vošnjaka ni sram posnemati judovskih in lutrovskih piscev. Prav po šegi teh versko-katoliško resnico krivo razlaga in iz nje grdo strašilo dela za Slovence, češ, da se bodo zdaj vsi papeža ustrašili in na ves glas vpili: o nezmotni Vošnjak! hvala tebi, da si nam oči odprl — vodi nas, reši nas strašnega papeža — držimo se trdno, drugače še nam utegne nezmotni papež cesarstvo podreti, posestva pobrati, ubogemu Vošnjaku pa volilno pravico pristrichi. . . . Nekdajni ajdi so nauk o sv. Rešnem Telesu krivo razlagali. Pravili so, da Kristjani otroke kolejo in njih meso žrejo in kri pijejo. Vošnjak pa Slovence straši z izmišljenim tatermanom papeževe nezmotnosti! —

Na strani 5. veli knjižura: „klerikalci bi radi odpravili ustavo, po kateri ima ljudstvo pravico, svoj glas oddati in po svojih poslancih sklepati zastran vsakojakih postav, naloženja davkov itd.“ potem na str. 6: klerikalci so zakrivali razpor med Slovenci, oni so vtikali „vero“ med politiko, kamor ne gre“. Ali resnica se drugače glasi. Resnica je, da hočemo zdajno ustavo, katera po naših mislih za Avstrijo ne sodi, po postavni poti predružačiti, popraviti ali z boljšo nadomestiti. Vošnjak je gotovo že kedaj dobil črevlje, ki so ga tiščali. Ali je zdaj hotel bos hoditi. Gotovo ne, marveč črevlje je črevljarju nazaj poslal, da mu jih je popravil ali pa nove naredil.

Zastran vtikanja vere med politiko pa rečemo, da to ravno liberalci najbolj delajo. Liberalci in ž njimi Vošnjak, Razlag itd. so na Dunaji imeli z vero in sv. Cerkvo največ opravila. Nasnovali so nam v edinosti z Luterani in Judi in frajmaurerji: nove verske postave. Tedaj ne mi, ampak liberalci vedno vtikajo vero med politiko, da obojo zmešajo. Mi se le branimo liberalnih napadov na vero in sv. Cerkvo.

„In zdaj mislimo, imajo naši bralci zadosti, da bodo sami spoznali, kje je pošteno delovanje za blagor katoliškega in vernega slovenskega ljudstva in kje nespodobna hinavščina. Sami bodo

*) Tudi Zarnik je l. 1868 pod (x + y) pisaril iz Hrvatskega in v „Slov. Gosp.“ obiral Tomana, Bleiweisa . . . Pis.

leško spoznali in obsodili lažnjivost in obrekljivost onih, večidel dohtarskih gospodov in liberalnih njihovih časnikov, kateri hinavsko pod krinko: svobode in omike, skrivajo svoje sebične namene ter poštenega slovenskega kmeta begajo in plašijo z izmišljenim strahom pred klerikalci — med tem ko jih druga ne goni, kakor brezmerne gospodstvaželjnost in pohlepnost po liberalnem prvaštvu na Slovenskem“.*)

Toda vse njihovo ropotanje nas ne straši in ne plaši celo nič. Nepremakljivi bodemo vselej stali za našimi izkušenimi voditelji, kakoršni so: Herman, Bleiweis, Kosta, Tonkli, Einšpieler. Vse za vero, dom in cesarja.

Gospodarske stvari.

Kako si napraviti dober višnjevcec. (Weichselgeist). Vzame se steklenica, ki blizo tri firkelje drži. V njo se dene firkelj dobro zrelih višenj, katerim so se peceljni za dve tretjinki s škarkami prirezali pa ne izdrli. Na nje se vsuje funt drobno stolčenega cukra in na to se vlije firkelj dobre stare žganjice bodi si vinske, slivne ali žitne. Prideno se lupine od jedne ali dveh pomoranč, pol lota indiških nagelčev (Gewürznelken), ravno toliko vanilje in cimeta. Na to se steklenica dobro zamaši in zmes v nji večkrat pretrese. V nekoliko dneh dobi žganjica lepo višnjevo barvo, pozgubi žganjičin duh, in se navzame duha pridjanih dišav in okusa višenj. V dveh do treh tednih je pijača za rabo zrela in daje od časa do časa prijeten požirek.

Redko, plavo mleko daje malo smetane in malo masla in zarad tega nikdo rad ne kupuje krave, ktera ima modro, plavo mleko. Temu se pride v okom, ako se poda kravi posušeno listje regrata. (Löwenzahn leontodon taraxacum.)

Kako oleandre z dobrim vspehom zarezati. Pri hiši, kder lepe cvetlice v čisljih imajo, so gotovo dobri ljudje doma. Med cveticami pa, ki z obilnim in prekrasnim cvetjem skozi brezcvetno polje in noter do pozne jeseni nam veselje delajo, ni bolj hvaležne od mnogo- in dolgocvetečega oleandra. Gotovo toraj zasluži, da se zareja in množi, zlasti ker hitro raste in mali trud v kratkem obilo povrača. Kako se pa z dobrim vspehom zareja, naj bode tukaj na kratko razloženo. V ta namen se jemlje mladike tri ali štiri mesence stare, najboljši so tako imenovani vodeni izrastki, kakoršnih skoraj vsako večje oleandrovo drevesce več ali manj iz debla poganja. Kdar te mladike črevelj dolge zrastejo, se malo niže spodnjega kolenca odrežejo, in peresce gori do tretjega kolenca

otrebijo, da je deblo mladike do tje lepo gladko. Zdaj se vzame maselčna steklenica, ki pa nima preširokega žrela in se nalije s čisto deževnico ali potočnico. Studenčnica iz štern ni kaj dobra, ker ima dostikrat vsakovrstnih soli v sebi. Dalje se naredi iz voljnega to je mehkega voska valček za mezinca to je mali prst na roki debel in dolg. S tem valčekom se potem mladika pod spodnjimi peresi ovije, v steklenico vtakne na tri do štiri palce globoko v vodo. Z voskom se potem žrelo steklenice tako zatlači, da zrak ne more do vode. Tako zamašena steklenica se postavi na senčnat kraj in v dveh do treh tednih začne okoli spodnjega kolenca bele korenine poganjati in v 8—14 dneh so dosti doraščene, da se more mladika, zdaj prav za prav že mlado drevesce, iz steklenice vzeti in v lonček z dobro, rahlo prstjo napolnjen previdno in skrbno presaditi. Pri presajanju iz steklenice v lonček je treba velike opaznosti, da se krhke korenine ne odlomijo in tako ves prejšnji trud ne vniči. Lonček se potem postavi na hladen senčnat kraj, se marljivo zaliva in mlad oleander se v kratkem prime in veselo raste. Drugo leto že dostikrat s krasnim cvetjem oko razveseljuje.

Mleko in žajfa dober pomoček zoper napihovanje goveje živine. Napihnjenemu živinčetu se vlije blizo 3 maselce mlačnega mleka, v katerem se je blizo $\frac{1}{4}$ funta narezane bele žajfe raztopilo. Pri tem se mora živini leva lakotnica s slamnatim rušeljom (Strohringel) močno drgati. V kratkem živinče zopet ozdravi. Tega pomočka se poslužujejo na Holsteinskem.

Trdo vodo v mehko spreobrniti. Trda voda se imenuje tista, ki iz apnenega kamenja priteka in ima apno v sebi raztopleno. Za pranje, polivanje in za druge obrtnijske namene taka voda ne velja. Temu se odpomaga, ako se taki vodi nekoliko salmiaka pridene. To se tudi priporoča, kedar iz štern vodo jemljejo za polivanje rastlin, ki jih v loncih redimo. Namesto salmiakove soli, ki se kaj rada razkadi in se teško do hraniti, se more tudi salmiakovec (Salmiakgeist) rabiti. Mala žličica zadostuje na 3 firkelje.

Okoliranje dreves. Ta način požlahtnovanja se posebno tega meseca mora goditi. Zlasti breskve gre le na ta način požlahtnovati. Štirinajst dni po okoliranju se morajo vezi, s kterimi se je rana obvezala, odrezati, da rasti drevesa ne zadržujejo.

Kdor hoče sočivje po vrstah sejati naj dene seme v steklenico, jo z navadnim zamaškom zatakne, zamašek naj prevrta in v to luknjo naj vtakne gorje pero, skozi ktero bode seme teklo, kakor in kamor hoče.

*) Prosto po knjižuri stran 96.

Golobi so dobri vremenski preroki. Kedar se golobi mnogo kopljejo, smeš obilnega dežja za gotovo pričakovati.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Izredni občni zbor banke Slovenije.) Nazočil je bilo 60 delničarjev, ki so zastopali 1207 delnic. G. Ravnikar opr. svetovalec bere najprej v slov. jeziku poročilo opr. sveta, ki pove uzroke že večkrat omenjene naše dozdajne zgube, ki so poglavitni ti, da se voditelji sami niso spoznali pri tej trgovini, posebno da glavni ravnatelj ni imel poštenja ne volje nam koristiti, ki je pa odstranjen s podružnicami v Pragi in Pešti vred, ki so nam poglavitne zgube krive. Bilanca s koncem leta 1873 napravljena, je v 5 mesecih, ko so zdajšni opr. svetovalci banko prevzeli, še večje zgube kazala. Glavne agencije proti proviziji so se postavile za Česko v Pragi in za Moravsko v Brnu proti kavciji. Enake se imajo napraviti za Galicijo v Levovu in za Hrvaško in Slavonijo v Zagrebu. Vaglie imamo zdaj 280.000 gld. in za 70 milijonov gld. zavarovanega. Prejšnji pravni konzulent, ki je imel 600 gld., je prenehal in zdajšni g. odvetnik Brolih ima le 5 fl. za vsako sejo. Tudi zdravilni svetovalec, ki je imel 300 gld. je prenehal in g. opr. svetovalec dr. Bleiweis opravlja zastoj to službo. Varčnost je na vsako stran vpeljana. — G. Žvanut iz Trsta stavi nujni predlog, da bi se delničarji zato odločili, da ne doplačajo, ker naša banka je zupanje doma in v drugih deželah zgubila, da pa družba, kakor je Slavija, lahko iz naše banke lepega dobička dobi in da mi našo banko Slaviji prepuščimo; vsaj tudi veliko delničarjev ne bo doplačalo in svota za delovanje bi bila premala. Ta predlog, ker ni bil na dnevnem redu se ne pusti na glasovanje. G. dr. Kosta oporeka g. Žvanutu in pravi, da zdaj ni čas o fuziji govoriti, ker mi zdaj ne dobimo nejedne banke, ki bi nam kaj dala za našo trgovino, temuč še le, ako bomo zopet na takem stališču, da lahko delamo, in to se doseže le z doplačilom. Po še nekterih burnih besedah se glasuje za predlog z doplačilom 15 %, kateri je bil po številanju glasov sprejet z večino 22 glasov. (576, proti 554.) Bog daj svoj blagoslov! Opr. svetu dobre volje ne menjka in bo tudi vse moči napel trgovino k dobremu imenu spraviti in delničarjem kolikor mogoče milostno nasproti priti, da bodo lahko doplačali. Seja je trajala cele 3 ure.

Iz Celja. (Narodno stanje — mestni zastop — pošta.) Vže davno sem si namenil natanjko popisati razmere celjskega mesta z ozirom na narodnost ter razodeti svetu, na kakovem slabem stališču je tu, v čisto slovenskem mestu, naš napredek. Narodnjakov je tu tako malo, da jih lahko preštejemo na prstih. Dva ali trije trgovci se vštrevajo med domoljube — pa so jako omah-

ljivi in še vedno ne vedó, bi li potegnoli z nami ali z večino prebivalstva, — z nemčurji. Pri okrožnej sodnji se nahajata 2 gospoda svetovalca, koja sta znana rodoljuba, pri davkarstvu sta 2 pristava, koja se vštrevata narodnjakom, pa eden izmed nju je tudi omahljiv ter mu dopada pruska himna bolj, nego domači glasovi; mesten urad je ves nemšk, okrajno glavarstvo šteje 2 narodnjaka, potem so č. duhovniki, 2 zdravnika i dijaki. To je število narodnjakov v Celji na slovenskem Štajerskem. Slovensk jezik se rabi kot uraden jezik za slovensko dopisujoče občine le pri okrajnem glavarstvu, drugim uradom dohajajo nemški dopisi, kateri se seveda tudi nemški rešujejo.

Mesten urad je sestavljen iz takovih ljudi, ki očitno vlečejo na prusko stran ter hoté vse, kar je narodnega uničiti. Znan je vže dovolj mestni župan doktor Nekerman, kateri je dobil po protekciji svojega nemškega pristaša dr. Forekarja Franc-Jožefov redoven križec. Poleg svojega posla kot župan celjskega mesta je ob enem primar mestne bolnice — o Bog! kako pa ta bolnica izgleda! Nečistost, nerednost, slaba postrežba so tam vkorenjene i težko bi jih bilo izgnati. Primarsk posel, kojega zamore, kakor je predpisano, izvrševati le izkušen doktor zdravilstva, opravlja v celjskej bolnici — ranocelnik, med tem ko primar vganja politične protinarodne muhe!

Druge dolžnosti, kojih izpolnjevanje je izključljivo mestnemu uradu izporočeno, se izvršuje ali zanikerno ali pa celo ne! Ljudstvo, kar ga je namreč malopridnega, počenja, kar se mu poljubi. — Vže pred mestom zbere se vsak tržen dan tropa mestnih ljudi, ki tam kmetu, nosečemu razne stvari na trg, odkupijo vse, da blago potem trikrat dražje v mestu prodado, in temu mesto v okom priti noče.

Tlak imamo tako slab, kakor se ne nahaja v nejednem mestu, ulična razsvetljava je pri nas jako neznana dobrota. Kolikokrat v letu morajo ljudje tavati ob mraku po temnih ulicah, ker se plin v svetilnah vžgati noče!

Na to vse slavni mestni odbor ne misli in politična agitacija jim gre nad vse!

Nekerman se vtika v volitve celjske okolice in tam vganja svoje nemčurske norosti.

Naj končno omenim še nekoliko o celjskej pošti. Pri tem ljubeznjivem uradu ni drugega nič nego nemčur. Načelnik je zagrizenec, podložniki jegovi pa trobijo v jegov rog in vsi vkup ne znajo slovenski. Vedno se bojim oddati pisma s slovenskimi napisi, brez nemške opazke, ker je prav naravno mogoče, da pismo ne dojde do svojega kraja. Nadejamo se, da, kedar bo postala tukajšna pošta cesarska, kar je v kratkem pričakovati, bo ravnateljstvo nam dalo takove uradnike, kakoršni imajo biti po slovenskih krajih in ne take, ki slovenskega jezika niti ne znajo!

Takih in enacih nadlog naštel bi še mnogo, pa naj bode dovolj, ker bralci vže iz teh

vrstie lahko razvidijo, da ima celjsko mesto malo prednosti, nasprotno pa sto i sto pomanjkljivosti!

Iz Goriškega. (Letina.) Skoraj povsod se hvalijo, da letos ne bomo stradali. To je tudi resnica. Sicer pa ni povsod enako. V nekterih krajih bo tudi pomanjkanje. Vina bo še precej, posebno po Brdih in okolici; pšenica se je tudi dobro obnesla po Furlaniji, tudi ječmena, ovsa, itd., pravijo so dokaj pridelali. Turšica po nekterih krajih je lepa. — Dež tukaj nam ni tujec, vsaki božji dan skoraj preliva v enomer.

Po Brdih, bodo začeli lupiti in žveplati češplje (slive), kakor je to vsakoletna navada.

Iz Maribora. (Policaji na noge — sleparjev „šikerjev“ loviti!) Po našem mestu se klatijo možiceljni, lepo gospodski oblečeni. Pod snažno suknjo pa nosijo omazano srce. Živijo se s tem, da ljudi, pri katerih denarjev slutijo, na kartanjo zvabije in potem v sleparski igri ogulijo. Ako hočejo koga vloviti, tedaj se mu pridružijo ne vsi na edenkrat. Marveč naj poprej se mu le eden na priličen način bližati skuša n. p. povabi ga na „masle vina“ ter ga malo napoji. In zdaj se v krčmi pridruži drugi potem tretji, četrti tovarš. Zdaj začnejo kartati. Vendar sploh tako igrajo, da oni, katerega namenijo guliti, iz prva dobiva, dokler ne začne prav srčno in živahno igrati. No, in zdaj je že jihov. Sleparji, med seboj porazumljeni, nesrečnika kmalu položijo na suho — potem pa naglo iz hiše potegnejo. Navadno blizo že voz pripravljen stoji, da hitro pete poberejo. Policaji, li spite? V Pobrzih vsak otrok vé o tem kaj povedati. Pobrški kmet F. F. se sam hvali, kako dober „služ“ da je, take sleparje voziti. — Navadno ime jim je: „šikarji.“

Iz Babinec. (Toča — mlatilnice — železnica — hranilnica). V saboto 15. avg. je toča potrla poljske pridelke. Prišla je okoli 1/2 4 ure od sv. Jurja na Šavnici ter je klestila po Volčji vesi, Logaroveih. Grabah, po Lukaškem, Šalinskem, Babinskem, Cvenskem in Mutarskem polji prek Mure na Oggersko. Škoda je naredila veliko, posebno na hajdinah. Na Grabah, kakor slišimo, preluknjala je celo tikve. Padala je 1/4 ure, debela kakor naj debelejši orehi.

Mlatilnic je v Ljutomeru 5, in sicer 2 parni in 3 ročne. Oboje pošiljajo tudi po vseh. Ljudem se parne posebno dopadajo. Dela imajo zmiraj veliko.

Železnična proga Radgona-Ljutomer-Ormuž je nedavno izmerjena. Nekteri se je veselijo, drugi po sovražijo, zlasti oni, kojim bo zemljo prerezala.

Letos ustanovila se je v Ljutomeru tudi branilnica, pa kolikor nam je znano, slabo napreduje, ker je ljudstvu založnica bolj na roke.*)

Od spodnje Pesnice. (Toča). Včeraj 1/2 4 je sem od Studeničke gore huda nevihta prihrula;

*) Prosimo večkrat kaj!

Vred.

Priloga „Slov. Gosp.“ k št. 26.

strašna toča se je vsipala, ko oreh debela. Prvlje, ko v četrť uri je po polji vse požela, in po vinogradih, še od mraza in smoda ostale paperke pobrala; in tudi sadje, kar ga je bilo potolkla. Turšica še se je nekoliko obranila.

Romarji, ki so na Jezero hodili, so pravili, da jih je toča pod Bočem v Studenicah dobila, in kako so videli, je zmirom klestila naprej proti Ptui; tu je prekoračila Dravo, in dalje proti Muri razsajala, — v širini do 2 uri. — Med Dravo in Muro so najbolj zadete: Meniška fara v Ptui, sv. Lovrene v Slov. gor. Polenshak, mala Nedelja, sv. Tomaž; — deloma tudi, kakor slišimo: sv. Juri, sv. Križ in Ljutomer. Vina bo skopo, pa tudi kruha; denarja pa celo ne.

Iz Konjic. (Nesrečna smrt — sijajni pogreb g. Rozmana) Plakaj cerkev Lavantinska, žaluj mati Slovenija, kajti nemila smrt si je letos izbrala vajne najvrednejše sinove in hiti svojo žrtev pobirati. Zguba za zgubo, druga od druge bridkejša!

Niso se še utolažila naša srca nad zgubo Oroslava Cafa, in že se nam naznanja nenadna smrt visoko častitega g. **Jožefa Rozmana**, častnega korarja Lavantinske škofije, dekana Konjiškega, ki je bil ljubljeneč svojih faranov, biser duhovščine, steber slovenske domovine, iz kratka mož, kakor jih sedanji svet malo šteje.

V sredo 12. avgusta zjutraj okoli 7. ure so se g. Rozman od doma podali, svojega soseda in prijatelja, g. župnika J. Hašnika v Št. Jurji, obiskat. Kočijaša niso vzeli seboj; hoteli so sami voziti. Že med potom so ljudje opazovali, da voznja ne gre za vsem po redu, menda mlad konj ni bil vaje takega voditelja. Ko se ob 9. uri mimo Vojnika in sicer že unkraj cerkve pripeljajo, vidi pri cesti stanujoč sedlar, da je voz v diru preveč na stran krenil. Kolo zadene v steber, ki telegrafni drot nosi in vsled tega se oje zlomi. Zdajci se konj splaši in se v tek poda, v tem hipu pa se tudi vajeti nekako zapletejo, in gospodu nagloma iz rok zmuznejo. Konja ni bilo več mogoče držati, tedaj skočijo gospod iz voza, pa tako nesrečno, da z glavo ob trdi cestni tlak trešijo. Obležali so brez zavesti, ktera se potem ni več povrnila; na glavo so bili tako hudo udarjeni, da je iz ust, nosa in ušes kri tekla. Konja z na pol razbitim vozom so še le pri Škofji vesi ljudje ustavili.

Pomoč je hitro pri priči. Pošljejo po vojniškega zdravnika in naznanijo odočnim duhovnikom, da so nek duhovni gospod v nesrečo prišli. Ko se vojniški župnik g. M. Lah s svojo kočijo do mesta nesreče pripeljal, da bi ranjenega gospoda v farovž spravili, najde svojega prijatelja R. v krvi. Že so jih bili v bližnjo hišo prenesli. Zdravnik prepové jih dalje prenašati; po njegovem nasvetu se pokliče še eden zdravnik iz Celja in se ob enem nesreča naznani gg. kaplanom v Konjice. Oba zdravnika sta takoj izrekla, da je malo upanja, da bi pri življenju ostali; zato jih

v sv. poslednje olje denejo, ob 12. ure so svojo dušo izdihnili, 62 let stari.

Ko prihiti iz Konjic njihov duhovski pomočnik g. J. Voh, ga že čaka žalostno opravilo, svojemu g. župniku mrtvaško trugo omisliti, da jih potem v njej v Konjice nazaj pelja.

Ko je bila truga (iz cinka) pripravljena, so jih vzdignili vojniški tržani. Šest duhovnikov in množica ljudstva, tržani večjidelj vsi, pa tudi okoličani so jih v sprevedu spremili skoz trg do kapelice takraj trga. Ondi so trugo položili na voz in sta jih 2 duhovna še dalje do Konjic spremljala.

Tukaj pa so zunaj že zbrani bili Konjičani, ki so svojem ljubljenu dušnemu pastirju pri taki žalostni vrnitvi proti prišli. Bili ste med zbranimi tudi mladi princesinji, Windischgrätzovi, ki ste vencev prinesle in jih na trugo pripele. Najveljavniši možje so konje izpregli, in sami voz peljali. Ko gre spreved skoz trg, so na enkrat vsa okna bila razsvitljena. Tako so pokazali vrli Konjičani svojo ljubezen in svoje spoštovanje do svojega nadžupnika. Ali to je bil le začetek.

Drugi den je odbor ondanjšega okrajnega zastopa skupno prinesel krasen venec z dragocnim svilnim trakom in napisom in ga položil na mrtvaški oder. Ravno tako občinski zastop. Iz rotovža pa je plapolala velika črna zastava opletena z lavorjovem vencem.

K pogrebu se je v petek zjutraj ob 10. snidilo iz 10 dekanij 53 duhovnikov, med njimi preč. g. kanonik Kosar, g. opat celjski Vrečko, in častni korar Novocerkovski g. Fr. Juvančič. Milostljivi g. knezoškof Lavantinski so telegrafično, Krški pa pisмено naznanili zbranim duhovnikom svoje obžalovanje. Ljudstva se je vse trlo. Dasiravno je cerkev velika, niso imeli vsi prostora.

Spreved so vodili celjski opat iz farovža črez trg v farno cerkev. Genljivo je bilo, kako so vsi tržani brez izjeme s solznimi očmi zbrani čakali, da so se sprevedu pridružili. Genilo nas je v srea, da je tudi vsa knezova (Windischgrätz-ova) rodovina, ki po letu tukaj biva, v žalost vtopljena za trugo šla; ali najbolj genljivo bilo je, ko se je stara kneginja, ktera zavoljo starosti več hoditi ne more, na majhnem na kolesca narejenem stolu, z vencem v rokah — za trugo peljati dala. —

Glasen jok je sprejel trugo, ko so jo v cerkev prinesli. Po končanih mrtvaških molitvah stopijo preč. g. kan. Kosar na prižnico, novo, v gotičkem slogu postavljeno, a ne še dodelano. Ta prižnica je zadnje delo Rozmanove neutrudljive darežljivosti, in je prvokrat služila, jim v slovó. Nihče ni mogel solz zdržati, ko so g. govornik omenivši jih pobožno, da, sveto življenje, in jih za sluge za svojo faro pa tudi za celo slovensko domovino nam pokazali, kakšnega moža smo zgubili!

Po pejti veliki meši, ktero so služili g. opat, smo spremljali truplo rajnega gospoda na pokopališe pri sv. Ani. Ondi so jim gg. učitelji in pevci žalostinko zapeli. Truplo njihovo počiva v raki,

pod zvonikom napravljeni, duša pa, tako smemo zaupati, že uživa plačilo svojih dobrih del. Njih spomin bo pa tudi vernim ovčicam Konjiškim nepozabljiv ostal na stoletja.

Zahvala.

Vsem, kateri so našemu visokočestitemu, nepozabljivemu g. nadžupniku **Jožefu Rozmanu** od tiste ure, ko so tako nesrečno raz voza padli, do groba toliko ljubezni in sočutja skazovali, ginjenim srcem najiskrenejšo zahvalo izrekata

V Konjicah dne 17. avgusta 1874.

J. Voh, J. Skuhala,
kaplana.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Blizo 100 novih volitev smo to leto morali imeti, ker so stari poslanci odstopili. To kaže, da so se z volilci vred naveličali. —

V ponedlek 24. avg. bo v viteški dvorani breškega grada volitev novega deželnega poslanca. Po silnem rogovilenji, o katerem od ondot slišimo, soditi moramo, da utegne g. Snidršič zmagati. To pa tem bolj, ker Slovincem pomanjkuje potrebné edinosti. Kajti že prvi ponudnik g. Stadler se je tako čudno oglasil, da je splašil vse slovenske narodnjake, ki mislijo, da zdajna ustava, zdajna šolska postava z novimi verskimi postavami vred, nikakor ne sodi za verne katoliške Slovence in Avstrijane. Omenjeni gospod je se oglasil izključljivo kot kandidat mladostlovske liberalne, in ustavoverne stranke.

Takisto je storil po odstopu Stadlerja nov kandidat, g. Lenček. Tudi ta je kandidat samo ljubljanskih, slovenskih liberalcev in ustavakov. Tedaj pa ga tudi naj volijo sami. Mi se ne vtikamo v to volitev!

Sicer s tem le posnemamo v Brešcih, kar so slovenski liberalci delali lani v Mariboru. Ti so namreč v „Slov. Narodu“ razglasili, da se ne udeležujejo pri volitvi g. Pajk-a, ki pa je vendar bil vsled porazuma sprejet in proglašen tudi od centralnega odbora liberalnih Slovencev.

Na Ogerskem so ta teden sklenoli seje državnega zbora, ki svojega naj važnišega dela ni dokončal. Novi volilni red pride še enkrat v razpravo. Novo izvoljen srbski patrijarh Ivačkovič je od cesarju potrjen.

Po Českem, posebno v Pragi, se močno pripravljajo na sijajn sprejem cesarja.

Vnanje države. Te dni se je mnogo govorice po svetu razneslo. Tako zdaj mnogo govorijo o neki pogodbi Avstrije z ruskim cesarstvom. Av-

strija bi odstopila velik del Galicije z Bukovino. Ruska bi pa nam pomagala vzeti Srbsko, Bosnijo in Hercegovino.

Nemški Bismark si je veliko prizadeval, da bi evropske dežele priznale jegovega zdajnega ljubčka: španjsko republiko. Toda ne pojde mu vse po volji. Nekatere države, posebno Avstrija in Ruska, vedno odlagajo.

Na Francoskem je iz zapora všel general Bazaine, kateri je l. 1870 Prusom prenašlo izročil ali izdal trdnjavo Mec z više 100.000 vojakov. Bil je radi tega obsojen in zaprt na morski otok sv. Margarite. Zdaj je všel s pomočjo svojo žene, ki mu je priskrbelo ladjo. Zdaj je na Nemškem.

Karlisti močno napredujejo. Imajo zdaj 90.000 orožanih mož in zapovedujejo tretjini cele Španske.

Na srbski meji nabirajo Turki mnogo vojakov. Pravijo, da namenijo v srbsko knježevino vdreti, Belgrad vzeti, zdajnega kneza, ki ni doma, odstaviti in starega kneza Aleksandra Karadžordževića v deželo poklicati.

Za poduk in kratek čas.

Lojza Lató.

z r a n a m i Z v e l i č a r j a o b d a r o v a n a
deklica v Belgiji.

Vvod. Zdajni svet pogosto taji čudeže. Toda sledeče vrstice bodo bralcem razlagale čudovite prigodke, ki se godijo na telesu neke deklice v Belgiji blizu francoske meje. Cerkvena in svetna gospodska, dohtarji in zdravniki zraven glasovitih prirodznanskih in modroslovskih profesorjev so ove izredne prikazni pregledovali, opazovali in preiskavali. Toda vsi pravijo, da ove prikazni presegaajo narurne moči — so čudež.

Ove prikazni so jako usupnile zdajne nevernike, krivoverce in Jude; neverniki se čutijo pobiti v svojem nevernem tajenji čudežev; luteranski krivoverci so v zadregi, ker se pri njih v 300 letih obstanka še ni zgodil noben čudež; in tudi Jude iznemirujejo, ker vidijo tolik čudež znamenj Križanega, katerega toliko sovražijo.

Verni Katoličani pa se veselijo in tolažijo sredi groznega neverstva, da Bog po tolikem čudeži svojo sv. Cerkvo kinči in utrduje.

Enako veselje in tolažbo v srcih bralcev „Sl. Gosp.“ ubuditi, to je namen sledečim vsticam.

I.

Lojza Lató do 16. leta starosti.

1) Lojza Lato (Lateau) se je rodila 30. januarja 1850. v turnški škofiji v Belgiji v vesi Bois d' Hain blizu francoske meje. Je tedaj letos izvršila 24. leto. Oče Gregor Lató bil je delavec v bližnjih železnih fužinah. Mati je podevala majhno njivico, kder si je ova rodbina s teško zasluženim denarjem postavila priprosto hi-

šico. Zakonska sta, akoravno uboga, vendar živelja srečna in zadovoljna. Vendar s porodom 3. deklice, t. j. naše Lojze, bilo je sreče konec. Mati je potem bolehalo 2 leti. Oče Gregor pa je naglo umrl na osepnicah, katerih si je tudi komaj 3 mesece stara Lojza nalezla. V tej sili prišel je v hišo nek dalejšni sorodnik in je mater s hčero vred rešil gotove smrti. Dve leti poznej bila bi se Lojza skoro utopila. Sestra in mati, ki se je ravno od bolezni okrevala, ste jo komaj smrti otele. Sploh pa je pri tej hiši časih bilo hudo pomanjkanje. Toda voljno so prenašali svojo siromaštvo. Zlasti Lojza radi tega nikoli ni bila otožna ali žalostna, še menj pa nevoljna.

V 8. letu že je mala Lojza lepo stregla neke bolene ženi. Pokazala se je čudno spretna in marljiva v postrežbi bolenikov. Od 12—14 leta svoje starosti stregla je potem svoje 70letne teti. Imeli so jo sploh za: malo usmiljeno sestro. Cele noči je rada bedela pri postelji bolenice. Po tetini smrti prišla je Lojza v glavno mesto Brüssel. Ostala je ondi le 3 tedne, ker se je bolena morala vrniti domu. Neka besna krava je revo nabodla na roge in hudo ranila. Uboga Lojza je trpela grozne bolečine. Vendar nikdar jej ni všla najmenjša nevoljna besedica. Ko je zopet ozdravila, tedaj se je učila pri sestri šivati. Večidel pa je z materjo hodila za dnino k sosedom na delo.

2) Leta 1866 začela je v njeni domači vesi razsajati huda kolera. Strah in groza je plašila prebivalce. Kdor je imel le kam, ta je odbežal. Veliko bolenih bilo je popolnem zapuščenih. Pri neki hiši bilo je 7 oseb. Odrašeni 4 sinovi so strahu pobegnoli in brez usmiljenja zapustili bolenega očeta, mater in sestro. Enako žalostno godilo se je pri mnogo hišah.

Tolika revšina je Lojzi globoko v srce segala. Ubogi zapuščeni so se jej v srce usmilili. Zato stopi pred mater in jo prosi, da bi jej dovolila bolenim streči. Mati se pa boji za svojo ljubljeno dete. Zato hčeri ne da dovoljenja. V tej zadregi med pokoršino do matere in med usmiljenjem do bolenih, obrne se Lojza v molitvi do Boga. In to je pomagalo. Po storjeni molitvi še enkrat mater prosi ponižno, pohlevno in nježno. Pravi, da se ničesar ne boji; Bog jej bo gotovo pomagal. Mati privoli.

In zdaj je bilo čuda gledati, kar je pogumna deklica izvršila. Skoro edina si je zraven pobožnega fajmoštra upala med bolnike. Kder je vse pobegnolo, ondi si zamogel najti Lojzo in pa duhovnega pastirja. Brez pomislika sta stavila svoje življenje za svoje brate. Lojza je stregla živim, tolažila je umirajoče, mrliče je pokapala. Šla je od hiše do hiše. Kder koli je bilo treba pomoči, ondi je pomagala. Zgoraj omenjeni 4 brati prišli so žalostni nazaj. Toda blizo si niso upali v hišo, kder sta oča in mati mrtva ležala, sestra pa umirala. Naposled so se vendar dali

nagovoriti, da so prišli z vozičem po sestro. Po mrtva stariša iti si pa niso upali. Zato pak oskrbi Lojza 2 mrtvaški trugi. Položi sama mrliča v nji in s pomočjo svoje sestre privleče do pokopališča. To je bilo veselje za angele in ljudi. Junašk zgled slabih deklic naposled osramoti od daleč stoječe moške, ter jih nakloni, da mrliča zagrebejo. —

3.) Zdaj je Lojza bila 16 let stara. Vsejeno dozdažno življenje bilo je polno pomanjkanja, bolezni in smrtnih nevarnosti. Tudi za naprej ni bilo boljše. Celo leto 1867 je bolehal. Meseca septembra bi bila skoro umrla. Jene prijateljice tedaj začnejo 9 dnevno pobožnost k Devici Mariji. Toda brž, ko so začele, že je Lojza oči odprla ter rekla: zdaj še ne bodem umrla. Prosila je nekaj mleka in bila je zopet zdrava.

Vendar 3 mesece poznej zboli iz nova in še bolj nevarno. Glava jo je hudo bolela, ter bolešno vnela levo ramo, stran in nogo. Bolečine bile so prevelike, zlasti leta 1868. Pod pazduhom gnujil se je hud tvor. Tri dolge tedne je reva na stolu sedela noč in dan; bolešno glavico pa je naslanjala na trdo mizo. Trpela je čudovito potrpežljivo. Nikdar ni kaj potožila.

Konec marca začela je kri bluvati. Hudo je oslabela. Še vračil ni mogla povzivati. Le nekoliko vode je pila. Aprila jej je prihajalo še bolj hudo.

Bilo je 15. aprila, ko je Lojza sama mislila, da bo umrla. Vzela je tedaj slovo od svoje matere, od sester in prijateljic. Pozno na večer je sprejela sv. zakramente. Po svetem obhajilu čutila je Lojza nagnenje Boga za zdravje prositi. Ali komaj molitev domoli, že se obrne do okoli stoječih rekoč: tudi zdaj še ne bodem umrla. Bolečine hipoma prenehajo, kakor da bi jih bil kdo presekalo. —

Toda slaba je bila tako, da je 17. aprila le 1 krat ustala. Drugi den pa je že 2 krat mogla iz postelje. Rekla je milo smehljaje: kedar 4. krat ustanem, tedaj pojdem v cerkvo k obhajilu. In tako se je tudi zgodilo. V torek 21. apr. je šla sama brez vsake pomoči v precej burnem vremenu ob 7. uri zgodaj v farno cerkvo. Ta je bila že ljudi natlačena. Hoteli so se prepričati, ali se bo res zgodilo, kar je Lojza rekla. Vsi so se zavzeli Lojzo zagledavši. Ona pa se je čudila, da je ta den toliko ljudi v cerkvo prišlo. Molila in obnašala se je celo navadno. Konec sv. meše je šla k sv. obhajilu in potem domu k svoji materi.

Vsa ves pa se je veselila Lojzinega ozdravljenja. Tri dni poznej dobi ponižna Lojza na svojem telesu znamenja svetih ran Jezusa Kristusa. O tem pa prihodnjč.

Družba sv. Mohora.

V tem mesecu bode družba rešila svojo na-

logo. Do konca avgusta bode slednja pola družbinega koledarja v natisu doversena in z začetkom prihodnjega meseca bode pričela se razpošiljatev družbinah knjig.

Lani je štela družba: 438 dosmertnih in 21.454 letnih, tedaj

vkup	21.892 udov;
letos pa je narastlo število dosmertnih udov na	495
in letnih na	23.631
tako, da vseh udov je	24.080

Čez dve tisoč jih je torej pristopilo letos na novo.

Računimo, da nas Slovencev je 1,266.000, tako pride na vsacih 53 Slovencev en ud družbe sv. Mohora. Na Štajerskem (v lavantinski in sekovski škofiji) je že vsak 48. slovenski prebivalec ud Mohorjeve družbe; na Kranjskem in Koroškem pride na 49 in na Primorskem na 60 Slovencev en ud družbe sv. Mohora. Koga paš tako velikanski napredek naše družbe ne veseli? Kjer koli se jezik slovenski govori, tam že ima družba svoje ude in po pravici smemo terditi, da ne najdemo pri nejednem narodu v Avstriji in zunaj Avstrije enake ustanove, ki bi v ljudstvu tako vkořenjena bila, kakor je družba sv. Mohora pri Slovencih.

Družbeniki prejemo tudi letos šestero knjig; za letni donesek enega gld. — in če odštejemo kolek po 6 kr. za koledar — prav za prav 94 kr. — zopet 63 tiskanih pol, katerih oblika je letos pri treh knjigah zdatno povečšana. Knjige pa so te-le: 1) „Življenje svetnikov in svetnic božjih“, 2) „Življenje in smert Kristusova.“ 3) „Občna zgodovina“ za slov. ljudstvo. 4) „Domači zdravnik.“ 5) „Zlate bukve slovenskega vedeža.“ 6) „Koledar za leto 1875.“

Družbini dohodki tega leta znašajo 25.902 gl. 93 kr. stroški pa 25.868 „ 46 „

ostane gotovine 34 gl. 47 kr.

katera se po sklepu družbinega odbora daruje za Janežičevo ustanovitev.

Vrednost železa.

Vrednost železa raste, čem bolj imenitne in umetne reči se iz njega narejajo. Tako se kos železa, ki je sploh le 1 gld. vreden, kmalu plača s 3 gld., če ga zdeloš na podkove; 4 gld., če se iz njega naredi gospodarsko orodje; 45 gld., če se zdelo na različen železen lišp. Na igle izdelan dobi vrednost 75 gld. Svojih 900 gld. je vreden v podobi jeklenih gumbov (knofov) in zapenk (šnol), v podobi jeklenega lišpa pa 2000 gld. Če se pa iz ovega kosa železa izdelajo jeklena tenka in nježna peresca za kazalce na žepnih urah, potem je vreden 50.000 gld.

Sklep zastran breške volitve.

Dva ustavoverca in liberalca, eden od nemške, drug od slovenske strani, namreč gg. Šnidersiĉ in Lenĉek se ponujata za poslanca. Ker pa je zdajna nemško-liberalna ustava po naših mislih Avstriji neprimerna, Cerkvi neprijazna posebno pa nam Slovincem nasprotna in ker tretjega kandidata zdaj staviti ne mislimo, zato se te breške volitve ne udeležimo.

S tem pa ne branimo, ako kdo od naše stranke gledé na slovensko narodnjaštvo g. Lenĉeka, za tega ponudnika delati ali glasovati blagovoli. —

Prijatelji federalistiĉne stranke v breškem okraji.

Razne stvari.

(Zahvalnico g. poslancu Hermanu) poslalo je gospod. društvo pri sv. Lovrencu zavoljo nja velikih zaslug. Tak je prav. Prihodnjiĉ jo priobĉimo. Dnes je prekasno.

(Celjska gimnazija). Na tukajšnji gimnaziji je 12 osmošolcev delalo izpit zrelosti. Vsi so dobro napravili, 3 pa z odliko. Izmed njih je samo 1 namenjen v bogoslovje, ino še temu je neki slavni (?) profesor djal: „Ravno Vam ni sila“. Vprašamo g. profesorja: Kdo pa sili? — Kaj je svoboda?

(Huda ploha) se je vlila nad sv. Andražom, sv. Trojico in Šetalami v Halozih. Škoda je velika posebno na vinskih goricah.

(V Zreĉah), [uro boda nad Konjicami] bo letos živinski sejm 31. avgusta. Prostor je lep in živine se mnogo in lepe stavlja na prodajo.

(Tri štipendije) vsaka po 150 gld. so razpisane do konca februarja 1875 na vinorejski šoli v Mariboru.

(Celjska okolica) ima zdaj naroden srenjsk zastop. G. Karl Šah je župan. Gg. Franc Lipovšek, And. Žnidar in An. Malej so svetovalci.

(Mariborska gimnazija) štela je letos 234 dijakov. Izmed njih bilo je 145 Slovencev, 68 Nemcev, 4 Hrvati in 3* Madžari. Odlikovanih bilo je 25, s prvim redom izšolanih 140, z drugim 21 in s tretjim 16. Trem se ni dalo nobeno spričevalo in 33 jih mora skušnje popravljati. Program gimnazije priobĉuje dvoje razprav 2 vrlih slovenskih profesorjev. Prva je nemška, druga pa od g. Wiesthalerja slovenski spisana, donaša kritiko o Jan. Koseskem in o njegovih pesnih. Za izpit zrelosti oglosilo se je 26 osmošolcev, a napravilo 20, med njimi 2 z odliko, 7 izmed njih se nameni oglositi v bogoslovje.

(Tolovajsk napad.) Blizo Maribora na stezi proti sv. Petru sta 2 nepoznana tolovaja 17. avg. pri belem dnevu napadla 20letnega mladenĉa iz sv. Lenarta. Oropan je denarjev, ter na rokah, na glavi in na hrbtu tako hudo ranjen, da je obležal. Tudi s sv. zakramenti je moral spreviden biti.

(Ĉlovek, ki je bankovce delal) pritepel se je iz Kranjskega v Frajham, kder ga je že sodnija prejela in v jeĉo odgnala.

(Pri Lembahu na koroški železnici) bo od 10. avgusta skozi celo jesen tamošnja postaja odprta za prevažanje oseb in popotne robe. Vlak postoji le za eno minuto.

(Spremembe v lav. škofiji). Jož. Rozman, dekan, je umrl. R. J. P. Administrator je Jan. Kunej, župnik; provizor pa J. Voh, kaplan.

Loterijske številke:

V Trstu 14. avgusta 1874: 41 72 62 77 78.

Prihodnje sreĉkanje: 29. avgusta.

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru		V Ptuju		V Celju		V Varaž- dinu	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pšenice vagan	5	50	4	75	5	40	5	05
Rži	4	10	3	80	4	—	3	25
Jeĉmena	3	40	3	—	2	40	2	85
Ovsa	2	70	1	80	2	—	1	80
Turšice (koruze) vagan	5	30	4	70	4	20	4	50
Ajde	4	10	4	—	4	40	4	—
Prosa	4	50	—	—	4	—	—	—
Krompirja	2	—	1	80	2	—	1	90
Sena cent	1	70	1	50	1	—	1	40
Slane (v šopkih)	1	40	1	20	—	80	1	30
„ za steljo	—	80	—	80	—	60	—	—
Govedine funt	—	28	—	30	—	28	—	24
Teletine	—	30	—	30	—	28	—	24
Svinjetine	—	34	—	30	—	44	—	34
Slanine	—	40	—	38	—	44	—	28

Ces. kralj.

4—12 dvorni puškar

Ivan M. Erhart,

v Mariboru priporoĉa:

Puške dvocevke od spredej za nabijati iz železa od 12 gl. — kr.
(do najvišje cene.)

Puške dvocevke od spredej za nabijati iz svila (drot) . 18 „ — „
(do najvišje cene.)

Lefauchaux (lefoše) iz svila od 30 „ — „
(do najvišje cene.)

Lencaster (lénkaster) iz svila od 44 „ — „
(do najvišje cene.)

Revolverje 8 „ — „
(do najvišje cene.)

Pistole dvocevke 2 „ 50 „
„ enocevne 1 „ 30 „

Preimenitno za vinogradnike!

2—3

Novo izboljšane

drozgalnice ali mašine za zmečkanje grozdja

izumjene od

Jožefa Jande v Ptuij.

Ovi nastroji ali mašine imajo pred drugimi to prednost, da valeci, s katerimi se mečka grozdje niso iz samega lesa ali železa, ampak so leseni toda posamezni zobovi so s cinastimi-železnimi ploščami obvlječeni. Zato se ni bati da se valeci polomijo ali njih železo zarjavi.

Stare mašine se zamorejo po tem načinu izboljšati in popraviti.

Cenik ali imenik cene teh mašin pošljemo brezplačno po pošti, kdor se oglasi.

Ove mašine se zamorejo dobiti tudi po posredovanji administracije časnika „Weinlaube“ v Klosterneuburgu, pa tudi po vinorejski šoli v Mariboru.

Zahvala in priporočba

2—3

za gospoda Franca Kasperiča,

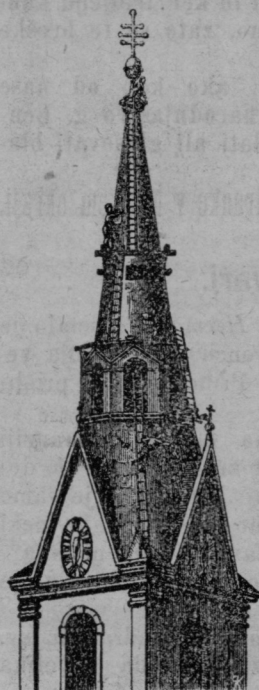
zvoniskega zdeharja (špenglerja) v Mariboru.

Naš tukajšnji zvonik bil je l. 1868 od nekega drugega mojstra pokrit s ploščami iz cinka. Vendar kmalu po dokončanem delu kazale so se napake. Letos v spomladi pa je bilo poprave potreba na vsak način. Blizu 60 ° cinkove strehe se je moralo potrgati in ponoviti.

Težavnaga dela se je lotil gospod Franc Kasperič iz Maribora s svojima vrlima pomagačema: J. Brušom in Gust. Sattlerjem.

Delo je opravil z veliko marljivostjo in spretnostjo. Posebne hvale vredno je to, da je vse priprave sam seboj imel, kakor dodana podoba kaže.

Podpisani odborniki cerkvenega konkurenčnega odbora tedaj imenovanemu gospodu izrekajo dostojno zahvalo v imenu cele fare ter ga vsem kot spretnega, zaupanja vrednega mojstra

in izvrstnega strokovnjaka priporočajo.

V Hengsbergu 28. julija 1874.

Franco Draksler,
župnik.
Franc Cerer,
predsednik.

Miha Strobl,
cerkv. ključar.
Matija Holeman,
odbornik.

Franco Wolf,
cerkv. ključar.
K. Steingruber,
odbornik.

2—3

Zaloga

zlatnine in srebernine.

Čast. p. n. občinstvo storim pozorno na svojo

zalogo zlatnine in srebernine,

ter priporočam posebno: naprsnice (broše), naročnice, naprstke, kambice (obročke za ključe), jedilno orodje za odrasle in otroke, zajemnice za smeteno in juho. oedila za čaj, kleščica za sladkor, obročke za obrisala, kozarčke za jajca, solenke, skledice za sadje in sladkor, goršičnice, tabakire, sreberne in zlate svetinje, obročke iz granata, zlata in srebra, nališpane naročnice, zlate naušesnike in naušnice, zlate in demantne prstane, zlate in sreberne verizice za gospode in gospé, križce iz zlata in srebra itd.

Vse najnovejšega dela in na poljubno izbiri.

V zalogi imam tudi

raznovrstne stvari iz novega najlepšega srebra

vse s kolkom poroštva, ki so tudi za vezila prikladne.

Naznanjam tudi, da sprejemam vsa popravila, spadajoča v moj posel graviranje (vrezovanje) in poslačenje v ognju.

Dragotine, staro zlato in srebro

kupujem alj zamenjavam.

Naročila od zunaj setakoj zvršujejo.

Henrik Schön,

juvelir, zlatar in srebrnar
v Mariboru,

spodnji gospodski ulici, pri g. Grubič-u (poprej v Eisl-nu) šte. 105.

Čisto nov strelovod

(Blitzableiter)

po nizki ceni na prodaj. Kdor ga kupiti želi, naj se obrne do „Gospodarjevega“

1—3

opravništva.

2—3

Karl Hesse,

pasarski mojster v Mariboru

Viktrinhofgasse šte. 28.

priporoč se

p. n. občinstvu in posebno častitej duhovščini za vsakoršna dela, spadajoča v nja umetnijsko, ter zagotavlja, da hoče pošteno in ceno postreči vsakemu.